

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu JUDr. Moniky Javorové a soudců JUDr. Miroslavy Honusové a JUDr. Petra Hlušíka, Ph.D. ve věci

žalobce: **Děti Země – Klub za udržitelnou dopravu**
sídlem Cejl 866/50a, 602 00 Brno
zastoupený advokátkou JUDr. Petrou Humlíčkovou, Ph. D.
sídlem Štěpánská 640/45, 110 00 Praha

proti
žalovanému: **Ministerstvo dopravy**
sídlem Nábřeží Ludvíka Svobody 1222/12, 110 15 Praha

za účasti osoby
zúčastněné na řízení: **Ředitelství silnic a dálnic ČR, s. p.**
sídlem Na Pankráci 56, 145 05 Praha
zastoupené advokátem JUDr. Martinem Janouškem
sídlem Na Pankráci 1683/127, 140 00 Praha 4

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 16. 12. 2022, č. j. MD-36670/2021-130/52, ve znění opravného rozhodnutí ze dne 20. 2. 2023, č. j. MD-36670/2021-130/60, ve věci stavebního povolení

takto:

I. Žaloba se **zamítá**.

Shodu s prvopisem potvrzuje

- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Osoba zúčastněná na řízení **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

Vymezení věci

1. Žalobce se žalobou ze dne 9. 1. 2023 domáhá přezkoumání shora uvedeného rozhodnutí ministerstva dopravy, kterým bylo rozhodnuto o odvolání žalobce proti rozhodnutí Drážního úřadu č. j. DUCR-44395/21/Nv ze dne 23. 8. 2021. Prvostupňovým rozhodnutím bylo vydáno stavební povolení v rozsahu objektů stavby dráhy pro stavbu „Dálnice D1, stavba 0136 Říkovice – Přerov“.
2. Žalobce po obsáhlé rekapitulaci průběhu správního řízení a odůvodnění své aktivní legitimace vymezil následující námitky.

A) Rozpor § 23a zákona č. 100/2001 Sb. se směrnicí EIA a nezákonnost stanoviska EIA

3. Žalobce upozornil, že v rámci odvolání upozornil na rozpor § 23a zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivu na životní prostředí (dále jen „zákon o EIA“) se Směrnicí Evropského parlamentu a Rady [2011/92/EU](#) ze dne 13. prosince 2011 o posuzování vlivů některých veřejných a soukromých záměrů na životní prostředí (dále jen „směrnice EIA“), když podle jeho názoru bylo pro obchvat Přerova dálnicí D0136 vydání závazného stanoviska EIA ze dne 30. 11. 2016 podle § 23a zákona o EIA a podle nařízení vlády č. 283/2016 Sb. nezákonné, neboť jde o rozpor s účelem citovaného zákona o efektivní účasti dotčené veřejnosti, která se nemohla účastnit nového procesu EIA pro tuto stavbu, resp. nemohla se účastnit rozhodování o vydání tohoto závazného stanoviska EIA a především se směrnicí EIA.
4. Podle žalobce je nezbytné předložit Soudnímu dvoru EU k přezkoumání souladu zákona se směrnicí EIA.

B) „Nezákonnosti zákona č. 413/2021 Sb.“

5. Žalobce připomněl, že od 20. 11. 2021 platí změna § 23a odst. 3 zákona o EIA, kdy byla doplněna do tohoto ustanovení věta, že stanovisko EIA musí být platné v době vydání rozhodnutí v navazujících řízeních v prvním stupni. Navrhl, aby krajský soud předložil Ústavnímu soudu návrh na zrušení tohoto ustanovení k přezkumu, zda toto ustanovení je v souladu s Ústavou a dále také k SDEU k přezkumu, zda toto ustanovení je v souladu se směrnicí EIA.

C) Nezákonnost rozhodnutí ve vztahu ke koordinovanému závaznému stanovisku Magistrátu města Přerova ze dne 26. 10. 2020, č. j. MMPPr/204197/2020/STAV/ZP/Tes

6. Žalobce v rámci svého odvolání požádal o přezkum tohoto závazného stanoviska a upozornil dále žalovaného, že podmínka č. 33.2 napadeného stavebního povolení neobsahuje 6 požadavků na ochranu krajinného rázu.
7. V rámci přezkumu Krajský úřad Olomouckého kraje (dále jen „KUOK“) svým stanoviskem ze dne 11. 1. 2022 přezkoumávané stanovisko změnil, kdy část koordinovaného závazného stanoviska na ochranu ovzduší doplnil o nové odůvodnění a v části ochrany pozemních komunikací jej doplnil o nový výrok zrušením bodů 8. a 9. koordinovaného stanoviska a

doplnil jej o nové odůvodnění. Žalobce s výsledkem přezkumu nesouhlasil a upozornil žalovaného, že musí 6 požadavků koordinovaného stanoviska zahrnout do podmínky 33.2 stavebního povolení.

8. Žalobci není zřejmé, proč žalovaný původní znění podmínky 33.2 stavebního povolení na ochranu ovzduší mění, ačkoli obě verze jsou totožné. Dále žalobci není zřejmé, proč žalovaný uloženou podmínku 33.2 ve věci pozemních komunikací na základě výsledku přezkumu nevypustil. Konečně žalobci není zřejmé, proč se žalovaný nezabýval přezkoumatelným způsobem jeho odvolací námitkou o nezahrnutí 6 požadavků na zmírnění zásahu do krajinného rázu.

D) Nezákonnost rozhodnutí ve vztahu k závaznému stanovisku Krajské hygienické stanice Olomouckého kraje ze dne 24. 4. 2017, č. j. KHSOC/06978/2017/PR/HOK

9. Žalobce v rámci odvolání proti prvostupňovému rozhodnutí upozornil žalovaného, že prvostupňový orgán zařadil do podmínky 33.4 stavebního povolení ze 4 požadavků stanoviska KHS ze dne 24. 4. 2017 pouze 1 požadavek, chybí tak požadavek č. 2 a 3 na ochranu pitné vody a č. 4 na měření intenzit hluku během zkušební provozu délky 6 měsíců na dálnici. Žalobce tak požádal o přezkum závazného stanoviska a žádal vložit 2 nové požadavky na důslednější ochranu veřejného zdraví. Ministerstvo zdravotnictví v rámci přezkumu potvrdilo stanovisko KHS a žádost žalobce o uložení nových dvou požadavků zamítlo.

10. Žalovaný se v napadeném rozhodnutí vyjádřil tak, že v napadeném rozhodnutí doplnil podmínku 33.4 o chybějící požadavky č. 2 – 4 stanoviska KHS a vytvořil novou podmínku č. 43, do které s odkazem na rozsudek NSS ze dne 23. 2. 2022, č. j. 3 As 304/2019-79 přidal 2 nové požadavky podle návrhu žalobce.

11. Žalobce souhlasí s doplněním jeho 2 nových požadavků, zásadní rozpor však vidí v tom, že požadavky KHS č. 2 - 4 nejsou zákonným způsobem zahrnuty do podmínky 33.4. Žalovaný sice uvádí, že požadavky do podmínky 33. 4 doplnil, ale tyto ve výroku napadeného rozhodnutí nikde žalobce nenašel.

E) Nezákonnost rozhodnutí ve vztahu k závaznému stanovisku Magistrátu města Přerova ze dne 15. 10. 2020, č. j. MMPr/209342/2020/Ta-absence platného závazného stanoviska dle vodního zákona

12. Žalobce v rámci odvolání proti prvostupňovému rozhodnutí požádal o zajištění přezkumu uvedeného závazného stanoviska a navrhl změnit 1 požadavek. Upozornil dále žalovaného, že do podmínek stavebního povolení nebyl zahrnut požadavek č. 1 (s 12 věcnými podpožadavky) a požadavek č. 2 závazného stanoviska, a sice, že platnost závazného stanoviska je 2 roky, tedy do 15. 10. 2022. KUOK svým stanoviskem ze dne 11. 1. 2022 předmětné závazné stanovisko potvrdil a zamítl návrh žalobce na změnu požadavku č. 5, neboť není zřejmé, co je myšleno „okrajem vodního toku“, když stávající sousloví zní „na březích vodních toků“ a toto sousloví je v souladu se zákonem. Zároveň KUOK sdělil, že není kompetentní řešit nezahrnutí požadavku č. 2 do stavebního povolení. Následně žalobce v rámci vyjádření se k novým podkladům rozhodnutí navrhl nový přezkum, přičemž KUOK sdělením ze dne 2. 9. 2022 obsah závazného stanoviska potvrdil.

13. Podle žalobce je napadené rozhodnutí nezákonné, neboť bylo dne 5. 12. 2022 vydáno bez platného závazného stanoviska dle vodního zákona (platnost uplynula dne 15. 10. 2022).

Shodu s prvopisem potvrzuje

Podle žalobce došlo k porušení jeho práva na správnost postupu žalovaného, který po skončení platnosti stanoviska vydal napadené rozhodnutí, aniž měl platné rozhodnutí a aniž by vložil nové a platné stanovisko, k němuž by se účastníci mohli vyjádřit a zajistit tak případně jeho přezkum.

14. Žalovaný se přezkoumatelně nevyjádřil k nezahrnutí požadavku č. 1.

F) Nezákonnost rozhodnutí ve vztahu k závaznému stanovisku Drážního úřadu ze dne 15. 10. 2020, č. j. DUCR-59137/20/Eh

15. Žalobce v rámci svého odvolání zdůraznil, že mezi doplněnými podklady nenalezl výsledek přezkumu stanoviska Drážního úřadu ze dne 15. 10. 2020, ačkoli v rámci odvolání požadoval přezkum všech závazných stanovisek.

16. Žalovaný podle žalobce v napadeném rozhodnutí uvedl, že Drážní úřad vydal své rozhodnutí v souladu se zákonem a je správné a že uložené požadavky je třeba převzít do rozhodnutí stavebního úřadu podle § 149 odst. 1 správního řádu. Zdůraznil, že žalobce není univerzálním ochráncem různých zájmů.

17. Žalobce má napadené rozhodnutí za nezákonné, neboť ani jeden ze 4 požadavků Drážního úřadu není uložen mezi podmínkami stavebního povolení, ačkoli v rozhodnutí tvrdí opak.

G) Absence aktuální rozptylové studie a studie o posouzení vlivu imisí na veřejné zdraví; nezákonnost rozhodnutí ve vztahu k přezkumu stanoviska EIA ze dne 30. 11. 2016

18. Žalobce v podání došlém soudu dne 30. 1. 2023 [tedy v rámci lhůty k podání žaloby ve smyslu § 2 odst. 1 zákona č. 416/2009 Sb. ve spojení s § 72 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“)] doplnil žalobu o další námitku, kterou zaměřil proti postupu žalovaného, který zamítl žádost žalobce o zajištění vypracování nové rozptylové studie a dále proti postupu Ministerstva životního prostředí (dále také jen „MŽP“), které stejnou žádost zamítlo v rámci přezkumu závazného stanoviska EIA.

19. Podle žalobce bylo nutné zpracovat novou rozptylovou studii za situace zpřísnění ročního imisního limitu u PM_{2,5} a také PM₁₀ a NO₂ a po zavedení nové metodiky od roku 2018 na výpočet znovuzvřených prachových částic automobilovou dopravou. Žalobce označil za překonaný rozsudek NSS ze dne 12. 12. 2022, č. j. 10 As 236/2022-82, který zamítl námitky žalobce o nedostacích stávajících studií jako podkladu pro vydání závazného stanoviska EIA ze dne 30. 11. 2016. Argumentace žalobce totiž podle něj v uvedeném řízení směřovala jiným směrem, takže kritéria pro řízení o změně územního rozhodnutí nelze použít na kritéria pro řízení stavební. Žalobce dále v žalobě obsáhle rekapituloval své námitky v tomto směru uplatněné v rozkladovém řízení a dále obsáhle polemizoval se závěry vyslovenými v citovaném rozsudku NSS ze dne 12. 12. 2022.

20. Postupem žalovaného došlo podle žalobce k porušení práva žalobce na správnost a zákonost rozhodování a k porušení účelu zákona o EIA.

21. Žalobce dále namítl, že do rozhodnutí nebyly zahrnuty všechny požadavky závazného stanoviska EIA ze dne 30. 11. 2016; Drážní úřad podle žalobce do podmínky 33.1 stavebního povolení z 18 požadavků stanovených stanoviskem EIA zahrnul z 8 požadavků

fáze výstavby jen 4 a ze 2 požadavků fáze provozu nezahrnul žádný. Žalobce tak v rámci odvolání navrhl zahrnutí všech požadavků. Žalovaný na str. 23 napadeného rozhodnutí uvedl, že do podmínky 33.1 zahrnul úplné znění chybějících požadavků závazného stanoviska EIA.

22. Podle žalobce ale žalovaný doplnil pouze 8 požadavků pro fázi přípravy, takže neuložil celkem ještě 6 požadavků (4 pro fázi výstavby a 2 pro fázi provozu).
23. **Žalovaný** ve svém vyjádření k žalobě k rozporu ustanovení § 23a zákona o EIA se směrnicí EIA odkázal na vypořádání této otázky Ústavním soudem v jeho nálezu ze dne 17. 7. 2019, sp. zn. Pl ÚS 44/18, jakož i v navazující judikatuře správních soudů. K namítané protiústavnosti zákona č. 413/2021 Sb. neshledal žádný důvod k předložení posouzení tvrzeného rozporu zákona s ústavou či se směrnicí EIA Ústavnímu soudu či SDEU.
24. Pokud se týká namítaných nezákonností ve vztahu ke koordinovanému závaznému stanovisku Magistrátu města Přerova ze dne 26. 10. 2020 uvedl, že si uvědomuje, že znění podmínky 33.2 ve výroku I. napadeného rozhodnutí může budit dojem, že po podmínce 33. 2 rozhodnutí Drážního úřadu „o ochraně ovzduší“ může následovat podmínky „Odbor evidenčních správních služeb a obecného živnostenského úřadu, oddělení dopravně správních agend“. Za uvedeného stavu žalovaný vydal dne 20. 2. 2023 opravné rozhodnutí, kterým ve výroku I. určil takové znění podmínky 33.2, které odpovídá stanovisku na základě změny provedené stanoviskem KUOK ze dne 11. 1. 2022. Odůvodnění napadeného rozhodnutí i výrok I. byly ve vzájemném souladu, nicméně z opatrnosti žalovaný vydal opravné rozhodnutí.
25. K nezahrnutí všech požadavků stanoviska KHS žalovaný uvedl, že v odůvodnění napadeného rozhodnutí žalovaný zcela vyhověl odvolacím námitkám a měl tak záměr výrok I. napadeného rozhodnutí doplnit o chybějící podmínky. Z důvodu administrativní chyby v textu výroku I. však text podmínek převzatých ze stanoviska KHS chyběl. Na to žalovaný reagoval opravným rozhodnutím ze dne 20. 2. 2023, kterým uvedené podmínky doplnil.
26. K absenci platného závazného stanoviska dle vodního zákona žalovaný uvedl, že závazné stanovisko vodoprávního orgánu bylo vydáno jako podklad pro účely stavebního řízení, resp. jako podklad rozhodnutí stavebního úřadu – Ministerstva dopravy ze dne 30. 7. 2021, č. j. 766/2020-910-IPK/54, přičemž se týkalo podmínek pro stavbu a provoz dálnice D1, v rozsahu stavebních objektů uvedených v citovaném rozhodnutí MD. V případě rozhodnutí Drážního úřadu se stavební povolení týká stavby dráhy v rozsahu 14 stavebních objektů, přičemž na žádný z nich nelze vztáhnout podmínky předmětného závazného stanoviska. Jinak řečeno, nebyla prokázána žádná interakce mezi stavbou dráhy a objekty upravenými vodním zákonem, resp. závazným stanoviskem. Uvedení podmínek stanoviska do výroku stavebního povolení by tak bylo nadbytečné.
27. Pokud se týče namítaného uplynutí dvouleté lhůty, podotkl žalovaný, že v době vydání prvostupňového rozhodnutí bylo toto stanovisko platné. Argumentaci žalobce považuje za účelovou.
28. K nezahrnutí všech požadavků závazného stanoviska Drážního úřadu ze dne 15. 10. 2020 do napadeného rozhodnutí žalovaný poukázal na to, že tvrzení žalobce nemá oporu v podkladech, neboť podmínky stanovené jak v prvostupňovém rozhodnutí, tak ve výroku I. napadeného rozhodnutí, obsahují všechny podmínky předmětného závazného stanoviska. Poukázal na to, že text užitý v rozhodnutích není sice zcela shodný s textem podmínek,

avšak podmínky stanovené v rozhodnutích dostatečně pokrývají podmínky stanovené závazným stanoviskem.

29. Pokud se týče nezahrnutí všech požadavků stanoviska EIA žalovaný uvedl, že do výroku I. napadeného rozhodnutí nově zahrnul ty požadavky závazného stanoviska EIA, které lze bezprostředně vztáhnout k objektům uvedeným v rozhodnutí správního orgánu prvního stupně, tedy ve stavebním povolení ze dne 23. 8. 2021. Má za to, že s přihlédnutím ke stavebním objektům ve vztahu k železniční dráze by bylo nadbytečné uvádět všechny požadavky závazného stanoviska EIA, když tyto nemají z objektivního hlediska přímý vliv na stavbu dráhy a provoz na této dráze. Drážní úřad proto správně rozhodl o vybrání pouze těch požadavků stanoviska EIA, které jsou schopny ovlivnit stavbu dálnice v podobě mostní estakády, resp. vlečky. Žalovaný se následně rozhodl požadavky vhodně doplnit, přičemž samotný text „úplné znění chybějících požadavků“ byl myšlen jako doplnění všech požadavků stanoviska EIA ve vztahu k možnosti ovlivnit stavbu dálnice ve vztahu k železniční dráze, nikoli převzetí všech 18 požadavků závazného stanoviska EIA do podmínky č. 33.1 stavebního povolení.
30. Ve vztahu k absenci rozptylové studie a k přezkumu stanoviska EIA žalovaný uvedl, že nechal přezkoumat v odvolacím řízení závazné stanovisko EIA z 30. 11. 2016 ve znění z 30.12. 2020. Ministryně životního prostředí toto stanovisko dotvrdila dne 6. 10. 2022, přičemž uvedla, že požadavky žalobce na dílčí úpravy a doplnění stanovených opatření nejsou řádně odůvodněny ve vztahu k provedení hodnocení vlivů na životní prostředí. K požadavku na vypracování rozptylové studie ministryně životního prostředí uvedla, že zprísnění limitu pro PM_{2,5} od 1. 1. 2020 nemá vliv na platnost prioritního závazného stanoviska EIA a současně že provedené posouzení vlivů imisí na veřejné zdraví vycházelo ze směrnicových hodnot WHO, které nejsou vázané na zákonné limity.
31. Jelikož došlo ze strany ministryně životního prostředí k zamítnutí požadavku na vypracování nové rozptylové studie, nevznikl za dané situace důvod k přezkumu závazného stanoviska EIA.
32. *Osoba zúčastněná na řízení* (dále také jen „ŘSD“) se k žalobě obsáhle vyjádřila, přičemž zdůraznila, že dopady povolované stavby na životní prostředí budou převážně pozitivního charakteru. Napadené rozhodnutí považuje za věcně správné a zákonné. Ve vztahu k první žalobní námitce odkázala na nález Ústavního soudu ze dne 20. 12. 2023, sp. zn. Pl ÚS 7/23, kterým byl zamítnut návrh Krajského soudu v Ostravě (viz níže). K námitce nezohlednění požadavků koordinovaného závazného stanoviska Magistrátu města Přerova ze dne 26. 10. 2020 uvedla, že má za to, že vydáním opravného rozhodnutí žalovaným došlo ke zpřehlednění podmínek uložených v rámci stavebního řízení a platí, že veškeré požadavky určené závazným stanoviskem byly v napadeném rozhodnutí řádně zohledněny.
33. Osoba zúčastněná na řízení má dále za to, že do rozhodnutí byly zahrnuty rovněž požadavky závazného stanoviska KHS, a to vydáním opravného rozhodnutí žalovaným. K závaznému stanovisku podle vodního zákona žalovaným zdůraznila zejména to, že žalobce napříč žalobou ani jejím doplněním netvrdí jakýkoli zásah do jím hájených práv životního prostředí, resp. jiných práv žalobce. Pro přijetí závěru o nezákonnosti správního rozhodnutí musí takové rozhodnutí trpět vadou takového charakteru, že v jejím důsledku dochází k zásahu do práv adresátů rozhodnutí. Takové zásahy či dopady však žalobce netvrdí a neprokazuje. Žalobce neuvádí žádné skutečnosti, ze kterých by bylo seznatelné, že by např. došlo ke změně poměrů v území z pohledu zákona o vodách. Doplnila dále, že zahrnutí

podmínek, jejichž nezahrnutí žalobce sporuje, do napadeného rozhodnutí, by bylo nadbytečné, když předmětné řízení se týká stavebních objektů dráhy. To vyplývá podle osoby zúčastněné na řízení také ze stanoviska Povodí Moravy s. p. ze dne 18. 1. 2024.

34. Osoba zúčastněná na řízení se dále vyjádřila také k namítanému nezahrnutí požadavků závazného stanoviska Drážního úřadu, když má za to, že všechny podmínky uvedené v předmětném závazném stanovisku byly v rámci odvolacího řízení zohledněny.
35. Pokud se týče namítané nezákonnosti ve vztahu ke stanovisku EIA, zdůraznila osoba zúčastněná na řízení, že toto stanovisko bylo vydáno pro celý záměr stavby dálnice a je logické, že ne všechny podmínky v něm obsažené se budou vztahovat ke všem stavebním objektům povoleným přezkoumávaným rozhodnutím.
36. Ve vztahu k požadavku na novou rozptylovou studii odkázala osoba zúčastněná na řízení na žalobcem citovanou prejudikaturu, zejm. rozsudek NSS ze dne 12. 10. 2022, č. j. 10 As 236/2022-82 a má za to, že zpracování nové rozptylové studie není zapotřebí.
37. Žalobce dne 16. 2. 2024 podal repliku k vyjádření žalovaného a osoby zúčastněné na řízení k žalobě. Předně uvedl, že s ohledem na závěry vyslovené Ústavním soudem v nálezu ze dne 20. 12. 2023, sp. zn. Pl ÚS 7/23 se nemusí krajský soud zabývat bodem č. 1 žaloby. Také k námitce pod bodem č. 3 žaloby uvedl žalobce, že touto se krajský soud nemusí zabývat s ohledem na vydání opravného rozhodnutí žalovaným.
38. Ve vztahu k ostatním uplatněným námitkám žalobce především zopakoval svou žalobní argumentaci. K nezahrnutí požadavků koordinovaného závazného stanoviska žalobce doplnil, že podstatu žaloby neřeší ani žalovaným vydané opravné rozhodnutí a na své námitce trvá. Ke stanovisku podle vodního zákona opět zdůraznil argument týkající se platnosti závazného stanoviska a dále uvedl, že má za to, že nyní předložené stanovisko Povodí Moravy je irelevantní, neboť toto není dotčeným orgánem. Ke stanovisku Drážního úřadu opět zopakoval svou argumentaci a shrnul, že bylo povinností správních orgánů převzít do rozhodnutí všechny podmínky stanoviska. Obdobně argumentoval ve vztahu ke stanovisku EIA. K požadavku na novou rozptylovou studii opakovaně zdůraznil domnělou správnost své žalobní argumentace a nesouhlas se závěry vyslovenými v rozsudku NSS ze dne 12. 10. 2022, č. j. 10 As 236/2022-82.
39. K uvedené replice se následně ještě vyjádřil jak žalovaný, tak osoba zúčastněná na řízení. Uvedená vyjádření již však soud žalobci nezasílal, neboť z obsahu vyjádření vyplývá, že jak žalovaný tak osoba zúčastněná na řízení trvají na svých dosavadních stanoviscích, které pouze ještě opětovně zdůraznili; vyjádření stran tak nemohlo nově ovlivnit rozhodování soudu. Ve vztahu k uvedené problematice odkazuje krajský soud na závěry rozsudku NSS ze dne 12. 10. 2022, č. j. 10 As 236/2022-82, zejm. body [30] - [33].
40. Pokud se týče obsahu správních spisů, s ohledem na to, že není mezi účastníky řízení sporu ohledně průběhu správního řízení a obsahu správních spisů, považuje krajský soud pro účely tohoto rozsudku za nadbytečné opětovně uvedené rekapitulovat.

Řízení po rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 8. 2024, č. j. 6 As 125/2024 – 76

41. Krajský soud předně uvádí, že ve věci již jednou rozhodl, a to rozsudkem ze dne 11. 4. 2024, kterým žalobu jako nedůvodnou zamítl. Tento rozsudek však byl ke kasační stížnosti

žalobce zrušen rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 8. 2024, č. j. 6 As 125/2024 – 76 zrušen a věc vrácena podepsanému soudu k dalšímu řízení.

42. V tomto rozsudku vyslovil NSS následující závěry.

43. Ve vztahu k námitce týkající se závazného stanoviska Magistrátu města Přerova ze dne 15. 10. 2020, č. j. MMPR/209342/2020/Ta – námitce absence platného závazného stanoviska dle vodního zákona - NSS předně korigoval závěry krajského soudu, že uvedená žalobní námitka svým obsahem překračuje argumentační možnosti žalobce v rámci přezkumu zákonnosti napadeného rozhodnutí a uvedená námitka tudíž žalobci nesvědčí. NSS připomněl, že mezi stranami není sporné, že žalobce je environmentálním spolkem. Dle spolkového rejstříku je hlavním účelem, cílem a posláním žalobce ochrana životního prostředí, ochrana přírody a krajiny, ochrana zdraví a kvality života, ochrana práv zvířat, ochrana práv spotřebitelů, ekologická výchova, osvěta a vzdělávání, podpora veřejnosti v jejím zapojování do ochrany životního prostředí a do veřejného života a propagace alternativních kulturních a uměleckých aktivit. Spornou otázkou naopak je, zda námitky žalobce mají spojitost s ochranou životního prostředí.

44. Krajský soud podle NSS dezinterpretoval žalobní argumentaci žalobce, pokud dospěl k závěru, že požadoval vydání nového závazného stanoviska pouze proto, aby je mohl opět podrobit přezkumu nadřízeným orgánem. Je pravdou, že se argumentace zásahem do procesních práv žalobce v žalobě objevuje, má však toliko vedlejší charakter. Je zřejmé, že žalobce primárně brojil proti narušení zájmu na ochraně životního prostředí, které mělo spočívat v tom, že žalovaný vydal rozhodnutí o odvolání bez platného závazného stanoviska na ochranu povrchových vod.

45. Žalobce tak podle NSS brojil proti absenci platného závazného stanoviska na ochranu jedné ze složek životního prostředí, povrchové vody totiž bez pochyb složku životního prostředí představují (§ 2 zákona o EIA). Závazná stanoviska orgánů ochrany životního prostředí jakožto dotčených orgánů přitom představují základní procesní nástroj zohlednění zájmů ochrany jednotlivých složek životního prostředí, resp. životního prostředí komplexně. Souvislost žalobcovy argumentace s ochranou životního prostředí je tak na první pohled zřejmá. V takovém případě není namístě po žalobci požadovat, aby souvislost dále prokazoval, nebo trvat na již zcela formálním vysvětlení souvislosti mezi námitkou a ochranou životního prostředí (jak ve vyjádření požaduje osoba zúčastněná na řízení). Pokud environmentální spolek námitku absence závazného stanoviska na ochranu složky životního prostředí uplatní, nelze bez dalšího pouze stručně konstatovat, že spolek neuvedl, v čem spočívá souvislost jeho námitky s ochranou životního prostředí, jak v projednávané věci učinil krajský soud. Současně Nejvyšší správní soud uvedl, že nerozumí tom, proč krajský soud považoval námitku žalobce pouze za preventivní. Žalobce namítal, že rozhodnutí o odvolání bylo vydáno bez platného závazného stanoviska (alternativně, že do stavebního povolení nebyly převzaty podmínky ze závazného stanoviska). Tato námitka podle NSS nemá preventivní charakter, žalobce poukazuje na konkrétní důvody nezákonnosti rozhodnutí o odvolání, které již nastaly, neboť ke konci platnosti závazného stanoviska, stejně tak jako k nepřetržení podmínek závazného stanoviska, již došlo. Nejvyšší správní soud proto uzavřel, že námitky žalobce ohledně závazného stanoviska na ochranu povrchových vod se týkají ochrany životního prostředí a opačný závěr krajského soudu je nesprávný.

46. Následně se NSS vyjádřil k otázce vlivu nedostatku platnosti předmětného závazného stanoviska na zákonnost napadeného rozhodnutí a dovedl následující závěry: „Z § 149 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, je zřejmé, že závazné stanovisko podmiňující vydání správního rozhodnutí musí být v době rozhodování správního orgánu platné. Opačný závěr by vyvracel smysl závazných stanovisek. S ohledem na to, že pro účely soudního přezkumu tvoří rozhodnutí správních orgánů obou stupňů v téže věci jeden celek (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 5. 2003, č. j. 7 A 124/2000–39, č. 5/2003 Sb. NSS), je nutné, aby závazné stanovisko bylo platné také v době rozhodování odvolacího orgánu. V projednávané věci není sporné, že žalovaný vydal rozhodnutí o odvolání cca dva měsíce po konci platnosti závazného stanoviska na ochranu vod a že tato skutečnost představuje vadu. Sporným je nicméně vliv této vady na zákonnost rozhodnutí o odvolání.

Dle podmínky č. 2 závazného stanoviska byla jeho platnost omezena na dobu dvou let ode dne vydání, z jeho odůvodnění pak plyne, že se tak stalo „vzhledem k možným změnám v území“. Ze stanoviska tak vyplývá, že vodoprávní úřad stanovil podmínky, za kterých je vliv realizace záměru na povrchové vody přijatelný, přičemž přijatelnost vlivu lze garantovat po dobu dvou let. Po uplynutí této doby tak již nelze garantovat, že stanovené podmínky budou dostatečné či adekvátní. Uplynutím dvou let proto končí taktéž využitelnost závazného stanoviska jako podkladu pro rozhodnutí žalovaného. V napadeném rozsudku se však krajský soud pokouší navodit dojem, že závazné stanovisko je stále využitelné i po skončení jeho platnosti, pakliže žalobcem nebyla prokázána změna poměrů, která by vydání nového závazného stanoviska podmiňovala. Tak by tomu však mohlo být pouze v případě, že by dotčený orgán výslovně neomezil platnost závazného stanoviska. Za situace, kdy dotčený orgán omezí platnost závazného stanoviska na určitou dobu s ohledem na možnou změnu poměrů, není po uplynutí této doby pro posouzení platnosti tohoto závazného stanoviska podstatné, zda ke změně poměrů skutečně došlo. Závazné stanovisko po uplynutí doby platnosti nemůže představovat řádný podklad pro správní rozhodnutí, pokud dotčený orgán platnost závazného stanoviska neprodloužil.

V projednávaném případě tak závazné stanovisko na ochranu povrchových vod přestalo být způsobilým podkladem pro rozhodnutí o odvolání v okamžiku uplynutí doby své platnosti. Stěžovatel nebyl povinen prokazovat, že v daném území došlo ke změně poměrů. Žalovaný si měl před vydáním svého rozhodnutí vyžádat aktualizaci závazného stanoviska u příslušného vodoprávního úřadu, jelikož pouze tento orgán je oprávněn možnost změny poměrů v území posoudit (nikoliv sám žalovaný či krajský soud).

Osoba zúčastněná na řízení ve svém vyjádření uvedla, že závazné stanovisko na ochranu povrchových vod bylo na základě stanoviska ze dne 11. 1. 2022, č. j. KUOK 126579/2021, potvrzeno Krajským úřadem Olomouckého kraje. Je pravdou, že nadřízený správní orgán závazné stanovisko potvrdil s tím, že bylo vydáno v souladu se zákonem a je platné. Nadřízený správní orgán však stanovisko přezkoumával ještě v době jeho platnosti, přičemž přezkoumával toliko zákonnost stanoviska, a to s účinky ke dni svého rozhodnutí. Nelze tak dovozovat (jak činí osoba zúčastněná na řízení), že přezkoumáním ze strany nadřízeného orgánu dojde k prodloužení platnosti závazného stanoviska na blíže neurčitou dobu, a že tedy v době vydání rozhodnutí o odvolání bylo závazné stanovisko na ochranu povrchových vod ještě platné.

Je tedy nutné trvat na tom, jak ostatně uvádí i krajský soud, aby závazná stanoviska podmiňující vydání rozhodnutí byla platná v době rozhodování správního orgánu. Vydá-li správní orgán rozhodnutí podmíněné závazným stanoviskem v době, kdy platnost závazného stanoviska již

skočila uplynutím doby, na kterou byla dotčeným orgánem omezena, jedná se bezpochyby o významnou procesní vadu.

Rovněž návažný závěr krajského soudu, že ani taková vada nemusela mít vliv na zákonnost napadeného rozhodnutí, může být v obecné rovině správný, avšak nikoliv z důvodů, na nichž takový závěr postavil krajský soud. Pokud se v řízení před krajským soudem prokáže, že nedošlo ke změně rozhodných poměrů a závěry a podmínky závazného stanoviska jsou ve vztahu k dotčenému území a posuzovanému záměru stále relevantní, může skončení platnosti závazného stanoviska před vydáním pravomocného rozhodnutí tímto stanoviskem podmíněného představovat toliko formální nedostatek. Za takové situace by totiž zrušení žalobou napadeného rozhodnutí pouze proto, aby příslušný dotčený orgán vydal nové závazné stanovisko totožného obsahu, představovalo bezúčelný formalismus. K obdobným závěrům ostatně dospěl Nejvyšší správní soud i ve vztahu k situaci zcela chybějícího (závazného) stanoviska dotčeného orgánu v procesu pořizování územně plánovací dokumentace, opatřeného až následně v průběhu řízení před soudem (rozsudek ze dne č. j. 1 Ao 3/2010–161, č. 2186/2011 Sb. NSS). Jeho závěry jsou plně přenositelné i pro nyní posuzovanou věc

Posouzení, zda v dotčeném území došlo k takové změně poměrů, která znamená i věcnou nepoužitelnost závazného stanoviska, a tedy zda procesní vada zániku platnosti závazného stanoviska přede dnem rozhodnutí žalovaného zjištěná soudem k žalobní námitce mohla mít vliv na zákonnost žalobou napadeného rozhodnutí či nikoliv, je však úkolem soudu a nemůže být podmíněno dalším požadavkem na žalobcovu tvrzení či dokonce důkazní břemeno. Je jisté v žalobcově zájmu takový vliv tvrdit, je ale především zájmem žalovaného, případně osoby zúčastněné na řízení, aby tvrdili a prokazovali absenci takového vlivu. Z povahy procesní vady spočívající v absenci platného závazného stanoviska dotčeného orgánu o přípustnosti posuzovaného záměru z hlediska zvláště chráněného veřejného zájmu je nutné trvat na tom, aby skutečnost, že k relevantní změně poměrů nedošlo, prokazovali výhradně stanoviskem či vyjádřením dotčeného orgánu příslušného k vydání takového závazného stanoviska.

Je ale nakonec na krajském soudu, aby na základě podkladů obsažených ve správním spisu, případně důkazů předložených a provedených v řízení před soudem rozhodl, zda zjištěná procesní vada mohla způsobit nezákonnost žalobou napadeného rozhodnutí či nikoliv. Účastníci řízení před soudem samozřejmě musí dostat možnost se i k závěrům stanoviska dotčeného orgánu doloženého v řízení před soudem vyjádřit a požadovat jejich přezkum soudem. Nejvyšší správní soud shrnuje, že je to žalovaný, resp. osoba zúčastněná na řízení, kdo má možnost absenci změny poměrů prokázat, a nikoliv žalobce, kdo má povinnost prokázat, že ke změně poměrů došlo, jak uváděl krajský soud.

Krajský soud rovněž pochybil ve vymezení časového úseku, v němž je třeba případnou změnu poměrů zkoumat. Závazné stanovisko přirozeně reflektuje stav poměrů v území ke dni svého vydání, je-li v rámci odvolacího řízení proti navazujícímu rozhodnutí potvrzeno, případně změněno nadřízeným orgánem dotčeného orgánu, děje se tak opět na základě zjištění poměrů v území ke dni vydání potvrzujícího či změnového stanoviska. Právě tato data proto vymezují počátek období a výchozí stav pro posouzení případných následných změn poměrů v území. Konečným datem je přirozeně datum vydání rozhodnutí, pro něž bylo závazné stanovisko podkladem (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 1. 2021, č. j. 1 As 161/2019–56).“

47. Konečně se NSS vyjádřil k otázce námitky žalobce k nezahrnutí požadavků závazného stanoviska do rozhodnutí správních orgánů.

Shodu s prvopisem potvrzuje

48. V té souvislosti NSS uvedl, že „Předmětem stavebního řízení je povolení čtrnácti stavebních objektů souvisejících s dráhou, jejichž realizace byla vyvolána výstavbou dálnice v úseku č. 0136. Závazná stanoviska (včetně závazného stanoviska na ochranu povrchových vod) byla vydávána pro účely celé stavby dálnice 0136. Krajský soud tak má pravdu v tom, že všechny podmínky stanovené v závazných stanoviscích nemusí být vždy relevantní ke každému jednotlivému stavebnímu objektu, ale je namístě, aby se v každém z navazujících rozhodnutí promítly ty podmínky, které upravují vliv jím povolovaných částí stavby na dotčené veřejné zájmy. V takovém případě je však nutné trvat na tom, aby soud alespoň souhrnně vysvětlil, na základě jakých skutečností a úvah má za to, že se stanovené podmínky povolovaných stavebních objektů netýkají. (důraz přidán) Krajský soud tak ovšem v projednávané věci neučinil, pouze zcela obecně uvedl, že podmínky stanovené závazným stanoviskem na ochranu vod se povolovaných stavebních objektů netýkají. Takto by však bylo možné odmítnout námitku chybějících podmínek v podstatě v jakémkoliv případě. Napadený rozsudek je pro absenci konkrétního odůvodnění v této části nepřezkoumatelný. S obecností odůvodnění se Nejvyšší správní soud nespokojil zejména proto, že samotné závazné stanovisko na ochranu povrchových vod mezi dotčené objekty výslovně uvádí také SO 654, 659, 680 a 681, které patří mezi čtrnáct stavebních objektů dráhy, povolovaných přezkoumávaným stavebním povolením. Závazné stanovisko výše uvedené čtyři stavební objekty uvádí s tím, že jejich realizace měla proběhnout v záplavovém území. Krajský soud by tak měl především s ohledem na tuto skutečnost zdůvodnit, proč se dle něj podmínky stanovené závazným stanoviskem nevztahují na povolované stavební objekty.“

49. Dále se NSS věnoval otázce absence aktuální rozptylové studie a studie o posouzení vlivu imisí na veřejné zdraví ve vztahu k přezkumu závazného stanoviska EIA.

50. Žalobcovy kasační námitky NSS vypořádal následovně:

„Stěžovatel namítá, že napadený rozsudek je nepřezkoumatelný, neboť se krajský soud dostatečným způsobem nevypořádal s rozsáhlou argumentací stěžovatele zpochybňující aktuálnost závěrů Nejvyššího správního soudu učiněných v rozsudku ze dne 12. 12. 2022, č. j. 10 As 236/2022–82, krajský soud dle stěžovatele naopak na tento rozsudek bez dalšího odkázal.

Nejvyšší správní soud nepovažuje rozsudek krajského soudu v této části za nepřezkoumatelný, protože nosný důvod této části rozsudku nevychází ze závěrů učiněných Nejvyšším správním soudem v rozsudku č. j. 10 As 236/2022–82. Krajský soud shledal argumentaci stěžovatele nedůvodnou zejména proto, že nemá místo v řízení o vydání stavebního povolení. Dle krajského soudu již byla otázka aktuálnosti rozptylové studie řešena při přezkumu rozhodnutí, kterým došlo ke změně územního rozhodnutí pro těleso dálnice (srov. rozsudek Krajského soudu v Ostravě ze dne 12. 7. 2022, č. j. 38 A 4/2021–216, nebo již výše uváděný navazující rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 12. 2022, č. j. 10 As 236/2022–82). Nejde tak o situaci, kdy by krajský soud přejímal již jednou učiněný závěr Nejvyššího správního soudu a optikou tohoto závěru aktuálnost rozptylové studie opět hodnotil. Naopak krajský soud argumentuje tak, že otázka aktuálnosti rozptylové studie byla již jednou zcela vyřešena v územním řízení, přičemž nyní již není prostor pro to, aby se soudy touto otázkou opětovně zabývaly ve smyslu § 114 odst. 2 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon). Krajský soud tak z rozsudku č. j. 10 As 236/2022–82 nevychází, nemusel se proto vypořádat s polemikou směřující proti jeho závěrům.

Jelikož je napadený rozsudek v této části přezkoumatelný, přistoupil Nejvyšší správní soud k věcnému posouzení nosného důvodu napadeného rozsudku. Stěžovatel má pravdu v tom, že je nutné na posuzovaný záměr nahlížet specificky, jelikož se jedná o prioritní stavbu podléhající

režimu § 23a zákona o EIA. Obě odborné studie byly zpracovány jako odborné podklady pro prioritní závazné stanovisko EIA, které je podkladem pro všechna navazující řízení, a nikoliv jen územní řízení. Možnosti brojit proti prioritnímu závaznému stanovisku EIA v navazujících řízeních se věnoval také Ústavní soud v nálezu ze dne 19. 7. 2019, sp. zn. Pl. ÚS 44/18, v němž uvedl, že bez aktivní účasti dotčené veřejnosti lze „pouze“ vydat závazné stanovisko k vlivům prioritních dopravních záměrů na životní prostředí, které je podkladem pro navazující řízení a postupy. V jejich rámci má dotčená veřejnost uplatňovat svá práva a brojit i proti obsahu samotného závazného stanoviska. Je tak nutné korigovat závěr krajského soudu, že námitky směřující proti podkladům prioritního závazného stanoviska nemají své místo ve stavebním řízení. To však na druhou stranu neznamená, že by bylo možné ve stavebním řízení bez dalšího brojit proti jakýmkoliv nedostatkům podkladových studií (jak činí stěžovatel). Vždy je nutné v konkrétním případě posoudit, zda mají námitky proti podkladům prioritního závazného stanoviska nějaký vztah k předmětu navazujícího řízení.

V projednávaném případě je navazujícím řízením stavební řízení o povolení čtrnácti stavebních objektů dráhy. Jedná se především o přeložky kabelů či tramvajového vedení a prodloužení drážní vlečky do závodu Precheza. Potřeba realizace těchto stavebních objektů vznikla umístěním tělesa dálnice 0136, mezi stavbami dráhy a tělesem dálnice není jiný vztah. Aby mohl stěžovatel svoji argumentaci k absenci aktuálních studií uplatnit také v tomto stavebním řízení, je nezbytné, aby vysvětlil vztah své argumentace a předmětu stavebního řízení. Stěžovatel tak ale neučinil. V jeho rozsáhlé argumentaci vztahující se k nedostatkům podkladových studií se v kasační stížnosti neobjevuje byť jen zmínka o povoloovaných stavebních objektech. Stěžovatel vůbec neuvádí, jaký vliv by měly mít nedostatky studií (a jejich případné odstranění) na povoloované stavební objekty. Byť to stěžovatel v kasační stížnosti přímo neuvádí, je zřejmé, že jeho argumentace směřuje takřka výlučně proti umístění tělesa dálnice, neboť jak rozptylová studie, tak i studie posouzení vlivů na veřejné zdraví, se primárně pojí s umístěním tělesa dálnice a nikoliv s nyní povolovanými stavbami. Ostatně sám stěžovatel v kasační stížnosti uvedl, že jeho argumentace vychází z kasační stížnosti ve věci povolení 53 stavebních objektů, která je u Nejvyššího správního soudu vedena pod sp. zn. 8 As 96/2024. Nejvyšší správní soud se s textem této kasační stížnosti seznámil, přičemž obě kasační stížnosti shledal v nyní relevantní části prakticky totožné. I tato skutečnost svědčí o tom, že stěžovatel neuvádí konkrétní skutečnosti relevantní ve vztahu k povolovaným čtrnácti stavebním objektům, ale pouze paušálně opakuje námitky, které uplatnil v jiném řízení. Jak uváděl již krajský soud v napadeném rozsudku, dostatečností podkladových studií v souvislosti s umístěním tělesa dálnice se již zabývaly správní orgány i správní soudy v odpovídajících řízeních, námitky stěžovatele v tomto řízení již nemají své místo. Nejvyšší správní soud toliko doplňuje, že tento závěr platí z toho důvodu, že stěžovatel neuvedl žádná relevantní tvrzení ve vztahu k povolovaným stavebním objektům.

S ohledem na tento závěr se již Nejvyšší správní soud nezabýval námitkou stěžovatele, že žalovaný nenechal opětovně přezkoumat závazné stanovisko EIA z důvodu nedostatků rozptylové studie.“

51. NSS se také vyjádřil k námitkám týkajícím se závazného stanoviska EIA Ministerstva životního prostředí ze dne 30. 11. 2016, č. j. 63946/ENV/16, ve znění ze dne 30. 12. 2020, č. j. MZP/2020/430/981.
52. NSS učinil následující závěry: „Stěžovatel v odvolacím řízení brožil proti nezahrnutí dvanácti podmínek závazného stanoviska EIA do stavebního povolení. Žalovaný stěžovateli částečně vyhověl, když do stavebního povolení převzal šest z chybějících podmínek. To je však dle

stěžovatele nedostatečné, proto setrval na svém požadavku zahrnutí všech podmínek závazného stanoviska EIA do stavebního povolení také v rámci soudního řízení.

Krajský soud spojil vypořádání této námitky s námitkou vůči aktuálnosti rozptylové studie, věcně se tak nezařazení podmínek stanoviska EIA věnoval toliko v jednom odstavci, ve kterém zopakoval nedostatky vytknuté Nejvyšším správním soudem již ve vztahu k nezařazení podmínek závazného stanoviska na ochranu povrchových vod. Krajský soud opět pouze obecně uvedl, že závazné stanovisko EIA bylo vydáno ve vztahu k celé stavbě dálnice 0136, a je proto přípustné, pokud některé podmínky, jež se netýkají povolovaných staveb, nebudou převzaty do stavebního povolení. I v tomto případě je však nutné trvat na tom, aby krajský soud v duchu tohoto správného východiska konkrétně vysvětlil absenci souvislosti mezi podmínkami závazného stanoviska EIA a povolovanými stavebními objekty.

V závěru této části rozsudku krajský soud uzavřel, že žalovaný při implementaci podmínek nepochybil a svůj postup řádně odůvodnil. Rozsudek neobsahuje odkaz na konkrétní část rozhodnutí žalovaného, ve které se měl žalovaný touto problematikou zabývat. Nejvyšší správní soud konkrétní odůvodnění implementace podmínek závazného stanoviska EIA v rozhodnutí žalovaného nenalezl. Odůvodnění napadeného rozsudku proto nelze mít za dostatečné ani s ohledem na možnost soudu odkázat na vypořádání námitky provedené správním orgánem se současným připojením souhlasného stanoviska. Nejvyšší správní soud tak uzavírá, že napadený rozsudek je také v části, ve které se krajský soud věnoval námitce nezahrnutí podmínek závazného stanoviska EIA do stavebního povolení, nepřezkoumatelný.“

Posouzení věci krajským soudem

53. Krajský soud po vrácení věci kasačním soudem přezkoumal v mezích žalobních bodů (§ 75 odst. 2 s. ř. s.) napadené rozhodnutí, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalovaného (§ 75 odst. 1 s. ř. s.), vázán závěry kasačního rozsudku NSS v souladu s § 110 odst. 4 s. ř. s. a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná. Ve věci soud rozhodl u ústního jednání dne 18. 11. 2024, ke kterému se žalobce nedostavil a souhlasil s jednáním v jeho nepřítomnosti. Žalovaný a osoba zúčastněná na řízení setrvali na svých argumentacích, doplněných v podáních po vydání kasačního rozsudku NSS.
54. V té souvislosti se sluší připomenout podstatný obsah podání žalobce, žalovaného a ŘSD, učiněné před ústním jednáním ve věci.
55. ŘSD se předně vyjádřil k otázce platnosti závazného stanoviska podle vodního zákona ze dne 15. 10. 2020 s tím, že v souladu se závěry kasačního rozsudku doplnil svou argumentaci o zjištění učiněná ze stanovisek Magistrátu města Olomouce a Povodí Moravy, ze kterých vyplývá, že nedošlo k žádným změnám, které by znamenaly změnu poměrů v území z hlediska vodního zákona, které by potenciálně vyžadovaly změnu závazného stanoviska podle vodního zákona ze dne 15. 10. 2020.
56. Dále se ŘSD vyjádřil k otázce nepřevzetí podmínek předmětného závazného stanoviska do rozhodnutí, přičemž uvedl, že kromě stavebního objektu prodloužení areálové vlečky o 135 m jsou součástí napadeného rozhodnutí výhradně stavební objekty, jejichž předmětem je úprava stávající dráhy, resp. jejich součástí, přičemž jeden z objektů je realizován v uzavřeném areálu společnosti Precheza, ostatní se realizují na stávajícím železničním koridoru, resp. v kolejišti anebo v jeho bezprostřední blízkosti, a to bez reálných dopadů do životního prostředí. Z povahy a místa realizace stavebních objektů, které jsou povoleny napadeným rozhodnutím, plyne, že podmínky uvedené v závazném stanovisku dle vodního

zákonu na tyto stavební objekty nedopadají. Povolované stavební objekty se nenacházejí v blízkosti vodních toků, neopevňuje se při nich koryto, nedochází při nich k dotčení břehů a koryt vodních toků ani kácení břehového porostu. Prováděním prací na nich nebudou dotčeny protipovodňové stavby (koryta a ochranné hráze) a nebude tak ohrožena jejich funkce a bezpečnost. Jestliže k realizaci stavebních objektů nedochází v blízkosti vodních toků, tyto vodní toky prováděním stavebních prací nejsou dotčeny a ani ohroženy a zejména s ohledem na skutečnost, že zbývající podmínky závazného stanoviska jsou z logiky věci vztaheny k hlavní trase dálnice, lze uzavřít, že podmínky závazného stanoviska dle vodního zákona nedopadají na stavební objekty v kolejišti dráhy a na prodloužení vlečky v uzavřeném areálu společnosti Precheza.

57. ŘSD se dále vyjádřil k výtkám NSS ve vztahu k nedostatečnému vysvětlení proč jednotlivé nepřevzaté podmínky nebyly v textu napadeného rozhodnutí zohledněny. Připomněl, že stanovisko EIA obsahovalo dohromady osmnáct podmínek, přičemž žalobce v rámci žaloby požadoval doplnění šesti dalších podmínek, které se nacházely ve stanovisku EIA:

- „9. Dodržet opatření pro splnění hlukových limitů požadovaná v závěru doplnění hlukové studie (Ing. Jiří Kostečka, Brno, 04/2016) – na části větve V1 a na větvi V10 MÚK Přerov – sever a v úseku km 82,693 až 84,400 realizovat nízkohlučný asfalt vozovky (např. asfalt modifikovaný pryžovým granulátem) a rovněž provést opatření týkající se SO 209 (viz. opatření č. 2 tohoto závazného stanoviska).“

Ve vztahu k této podmínce ŘSD konstatovalo, že stavební objekty posuzované v tomto řízení se týkají objektů dráhy, na nichž z povahy žádný asfalt realizován nebude a podmínka by tak byla nadbytečná.

- „10. Pro dobu realizace záměru stanovit odborný přírodovědný dozor. Zajistit průběžně realizaci opatření pro minimalizaci střetu živočichů s vozidly a tělesem dálnice (oplocení zamezující vstupu živočichů do prostoru dálnice, ale umožňující jejich průchod z prostoru dálnice, volba vhodné úpravy protihlukových stěn na mostech omezující střety ptáků s konstrukcemi, pod mostními konstrukcemi umožnit průchod zvěře apod.) v souladu se závěry a návrhy dílčí zprávy o výsledcích revizního biologického průzkumu (HBH Projekt spol. s r. o., Mgr. Tomáš Šíkula 08/2016). Při návrhu těchto opatření respektovat migrační trasy živočichů a funkčnost územního systému ekologické stability (dále jen „ÚSES“).“

S ohledem na charakter stavebních objektů lze mít podle ŘSD za to, že ke střetu s živočichy při jejich realizaci docházet nebude. Stejně tak není předmětem tohoto řízení realizace protihlukových stěn. Uložení podmínky by tak bylo nadbytečné.

- „15. Za realizované PHS vysadit dle možností trvalého záboru stavby prostorově odpovídající a maximálně souvislé množství neopadavé zeleně pro optické odclonění stavby dálnice od obytné zástavby. Výsadbou zeleně posílit lokální biocentrum BC/7/45 (Na rybníku) v km 84,300 – 84,900.“

Předmětem tohoto řízení není realizace protihlukových stěn. Uložení této podmínky by tak bylo nadbytečné.

- „16. Natěry mostních konstrukcí nad vodotečemi provádět se zaplachtováním zamezujícím úkapy závadných látek do vodotečí.“

Předmětem tohoto řízení není realizace mostních objektů, ani jejich natírání. Uložení této podmínky by tak bylo nadbytečné.

- „17. U objektů stanovených dle opatření č. 1 tohoto stanoviska, případně u jiných objektů dle dohody s příslušným orgánem ochrany veřejného zdraví, provést měření hluku v době provozu (předčasné užívání stavby nebo zkušební provoz). Na základě výsledků měření (při porovnání s výsledky měření podle opatření č. 1 tohoto stanoviska) navrhnout a realizovat případná další potřebná protihluková opatření (např. ověření vhodnosti sloučení nebo úprav protihlukových stěn v lokalitě MÚK Přerov-sever). Výsledky měření včetně vyhodnocení předložit ke kolaudačnímu řízení.“

Podle ŘSD není podmínka týkající se měření hluku vznikajícího provozem dálnice v případě nyní řešeného řízení relevantní, neboť jsou zde řešeny objekty dráhy a související stavební objekty (např. realizace optických kabelů apod.). Uložení této podmínky by tak bylo nadbytečné.

- „18. V lokalitách s obytnou zástavbou sousedící s navrhovanou trasou předmětného úseku dálnice D1 provést v době provozu (předčasné užívání stavby nebo zkušební provoz) měření imisních koncentrací hlavních polutantů (PM 10; PM 2,5; Nox, benzo(a)pyren). Měření provádět tak, aby bylo možno vyloučit sezónní vlivy vytápění. Na základě výsledků měření (při porovnání s výsledky měření podle opatření č. 6 tohoto stanoviska) navrhnout a v dohodě s orgánem ochrany přírody a krajiny a s dotčenými územními samosprávnými celky realizovat výsadbu zeleně v širším území, v gesci provozovatele zvýšit četnost provozního čištění vozovky dálnice apod.).“

Rovněž tato podmínka se podle ŘSD týká samotného tělesa dálnice D1 a nikoli objektů dráhy, které jsou řešeny v tomto řízení. Problematika měření imisních koncentrací tak v tomto řízení není relevantní a ukládání této podmínky by bylo nadbytečné.

58. ŘSD tak má s ohledem na výše uvedené za to, že žalovaný správně nepřevzal shora citované podmínky ze stanoviska EIA, neboť k uvedenému nebyl důvod. Vzhledem k charakteru jednotlivých stavebních objektů je zřejmé, že uložení např. podmínky aplikace nízkohlučného asfaltu, či natírání mostních konstrukcí se zaplachtováním, nemá v rozhodnutí žalovaného místo. V opačném případě by totiž docházelo k nedůvodnému uložení fakticky nesplnitelných podmínek do textu správního rozhodnutí, které by jej pouze činilo nepřehledným a v krajním případě až nepřezkoumatelným. Z tohoto důvodu tak ŘSD doplňuje svá předchozí vyjádření v řízení a setrvává na svém stanovisku, že nepřevzetí výše citovaných podmínek ze strany správních orgánů do textu správních rozhodnutí bylo zákonné.
59. **Žalovaný** se ve svém podání učiněném před ústním jednáním ve věci zcela ztotožnil s argumentací ŘSD.
60. Také **žalobce** zaslal před ústním jednáním dne 17. 10. 2024 obsáhlou repliku k vyjádření ŘSD a žalovaného.
61. Jejím obsahem je především rekapitulace jak žalobního podání, tak podání ostatních účastníků. Nadto pak žalobce uplatnil argumentaci k tvrzením ŘSD a žalovaného v jejich podáních učiněných po kasačním rozsudku.
62. Žalobce zejména uvedl, že obě stanoviska z ledna 2024 jsou pro předmětné soudní řízení z časového a věcného hlediska irelevantní, neboť byla vydána po vydání rozhodnutí žalovaného dne 16. 12. 2022, takže nejsou součástí odvolacího spisu, k nimž by se mohl žalobce vyjádřit a na základě výsledku jeho posouzení by pak mohl i jinak formulovat svou žalobu. Obě opožděná vyjádření bez jakéhokoli právního účinku na podobu a výsledek

stavebního řízení v odvolací fázi totiž podle žalobce jen stěží mohou nahradit nečinnost žalovaného, který se přezkoumatelně nezabýval upozorněním žalobce na povinnost mít před vydáním rozhodnutí všechny platné podklady či doklady o prodloužení platnosti těch stávajících, a nečinnost ŘSD, který byl během odvolacího řízení pasivní a nijak se o něho aktivně nezajímal. Podle žalobce nelze nezákonnosti správních orgánů ve správním řízení zhojit až v soudním řízení tím, že se např. opožděně doloží nějaký doklad o tom, že po skončení platnosti nějakého časově omezeného podkladu není nutné jeho platnost prodlužovat, resp. u závazného stanoviska či rozhodnutí je zbytečné vydávat nové závazné stanovisko či nové správní rozhodnutí do vydání příslušného rozhodnutí. Pokud je součástí spisu závazné stanovisko ze dne 15. 10. 2020 ke zmírnění zásahu záměru se 14 SO na vodní poměry v území s platností 2 roky do 15. 10. 2022, tak bylo povinností žalovaného po tomto datu odvolací řízení přerušit a vyzvat ŘSD, aby mu předložilo nové závazné stanovisko nebo vyjádření o prodloužení platnosti tohoto již neplatného závazného stanoviska. ŘSD s žalovaným se podle žalobce opakovaně pokoušejí předefinovat obsah bodu 4. žaloby, který není polemikou mezi sdělením Magistrátem města Olomouc a Povodí Moravy již v odvolací fázi, že např. je zbytečné po skončení platnosti závazného stanoviska dle vodního zákona nové vydávat, i když bylo povinným podkladem pro vydání stavebního povolení a navíc úspěšně prošlo přezkumem KÚ v Olomouci, ale nové by se nevydávalo či se by jeho platnost neprodlužovala. Žalobce proto považuje zlehčování účelu vydávání podkladových závazných stanovisek a ukládání zmírňujících či kompenzačních požadavků v zájmu přípustnosti zásahu stavebních záměrů do veřejných zájmů (zde do ochrany povrchových vod) odborně a právně kompetentními dotčenými orgány ze strany žalovaného a ŘSD za nepatřičné. Závazné stanovisko podle žalobce zákonným způsobem uložilo zmírňující požadavky na ochranu povrchových vod při realizaci výše uvedených 4 SO - 654, 659, 680 a 681, které se týkají přípustného vlivu na životní prostředí v záplavovém území a toku Moštěnky v km 76,6-77,00 a toku Svodnice v km 78,75-79,50, tzn. koryt 2 vodotečí a jejich záplavových území. Navíc správnost a zákonnost tohoto závazného stanoviska jako povinného podkladu pro předmětné řízení potvrdil i KÚ v Olomouci ve svém stanovisku ze dne 11. 1. 2022, což ale ŘSD a žalovaný rovněž zpochybňují.

63. Žalobce dále argumentoval jím vybranými rozhodnutími správních soudů a správních orgánů, podle jejichž závěrů není podle žalobce přípustné doplňovat dokazování v řízení před správním soudem nyní předloženými stanovisky k posouzení otázky změn v území z hlediska zájmů podle vodního zákona.
64. Žalobce se dále ve své replice věnoval výtce NSS směrem ke krajskému soudu týkající se nepřezkoumatelnosti vypořádání námítky nezahrnutí všech podmínek stanoviska EIA do stavebního povolení. Žalobce s odkazem na bod 4. žaloby o škodlivém zásahu 4 SO (tj. SO 654, SO 659, SO 680 a SO 681) na povrchové vody dle závazného stanoviska ze dne 15. 10. 2020 připomněl, že výstavba těchto 14 drážních SO neprobíhá v nějakém „vzduchoprázdnu“, ale standardně po zemi, tj. pojezdy drážních vozidel i stavební techniky a nákladních automobilů (přívoz a odvoz materiálu, odpadů apod.), takže dochází ke hlučnosti, k emisím, k zásahům do území či migračních koridorů živočichů (střety se živočichy) apod. Provádějí se tedy různé zemní či stavební práce spolu s výstavbou dalších SO, které jsou povoleny rozhodnutím DÚ a jiných úřadů. Nelze tedy tvrdit, jak činí ŘSD a žalovaný, že když jde o drážní SO, tak se jakousi „výjimečností“ netýkají dálnice, neboť naopak jsou její nedílnou součástí, bez nichž by se nemohla stavět, provozovat a ani zkolaudovat. Výstavba některých ze 14 drážních SO se dle analýzy žalobce proto týkájí

téměř většiny požadavků závazného stanoviska EIA z celkem 18, včetně chybějících 6. Žalovaný tedy měl provést postupně po SO analýzu a doložit, že se ani jednoho z těchto 6 chybějících požadavků netýká, což ale neudělaly. Pokud ŘSD až v „druhém“ soudním řízení v bodě 21. svého vyjádření ze dne 23. 8. 2024 provádí analýzu vztahu 6 chybějících požadavků k povoleným 14 SO, kterou by ovšem měl provést žalovaný ve svém rozhodnutí ze dne 16. 12. 2022, tak podle zjištění žalobce je časově opožděná, neboť měla být již v rozhodnutí žalovaného, a věcně je účelově zužující, neboť tímto způsobem by se z celkových umístěných 228 SO dálnice D0136 našel přímý vztah k nějakému požadavku závazného stanoviska EIA odhadem jen kolem 30 SO, které tvoří 13 % všech SO, tzn. kolem 87 % umístěných SO by dle silně zužujícího výkladu ŘSD nemělo žádný vztah ani k jednomu z 18 požadavků závazného stanoviska EIA, což je jistě bizarní. Žalobce zopakoval, že obsahem bodu 4. žaloby není žádná polemika o analýze žalovaného, proč sporných 6 požadavků závazného stanoviska EIA nezahrnul do svého rozhodnutí, ale nepřezkoumatelnost jeho rozhodnutí, neboť neobsahuje konkrétní a přesvědčivé důvody, proč těchto 6 požadavků nebylo zahrnuto. Z věcného hlediska se žalobce domnívá, že nejméně požadavky č. 10, č. 17 a č. 18 závazného stanoviska EIA měly být do rozhodnutí žalovaného zahrnuté. Pokud totiž žalovaný ve svém opravném rozhodnutí ze dne 20. 2. 2023 uložil chybějící 3 požadavky závazného stanoviska KHS Olomouckého kraje ze dne 24. 4. 2017, které se týkají pitné vody a měření intenzit hluku během zkušebního provozu a mají tedy vztah k 14 drážním SO, tak mezi podmínkami jeho rozhodnutí měly být i tyto 3 požadavky závazného stanoviska EIA. Na základě této optiky náhledu na výstavbu povolených 14 drážních SO jako nedílné součásti dálnice D0136, žalobce tvrdí, že přinejmenším u požadavků č. 10, 17 a 18 požadavků se týká některých ze 14 drážních SO. Příkladem z neuloženého požadavku č. 10 mj. podle žalobce vyplývá, že staveniště má být během výstavby dálnice, včetně 14 drážních SO, v rizikových místech (např. v okolí mostů a v migračních trasách) oploceno tak, aby stavební technika a automobily zbytečně nelikvidovaly různé jedince živočichů, neboť ta probíhá i pozemních cestou. Jistě lze připustit, že některé stavební práce se pro 14 SO mohou provádět z tělesa železniční tratě drážními vozidly, nicméně mnohé další činnosti jsou závislé i na pozemní stavební technice a na pojezdech automobilů s vlivy na své okolí a na jedince živočichů. Žalovaný tedy ve svém rozhodnutí neprovedl jednoznačný popis toho, jak bude výstavba těchto 14 SO konkrétně probíhat a proč se ani jeden ze 4 chybějících požadavků pro tuto fázi netýká, neboť to tvrdí jen obecně. Je přitom irelevantní, že jde o „drážní“ SO, neboť zásadní je vztah SO k požadavku závazného stanoviska EIA. Podobně nelze obecně tvrdit, že všechny „vodní“ SO či všechny „mostní“ SO apod. se paušálně nějakého požadavku závazného stanoviska EIA netýkají, aniž se to konkrétně (pro jednotlivé fáze) dokládá. Žalovaný tedy ve svém rozhodnutí neuvádí přezkoumatelnou analýzu, proč zbývající 4 požadavky pro fázi výstavby a zbývající 2 požadavky pro fázi provozu se ani jednoho ze 14 SO netýkají.

65. ŘSD zaslal soudu ještě dne 13. 11. 2024 podání, kterým reagoval na podání žalobce před nařízeným ústním jednáním. V tomto podání jednak opětovně vysvětlil svůj postoj ke všem námitkám žalobce a jednak ke stanovisku podle vodního zákona zdůraznil, že není pravdou, že by v prvostupňovém rozhodnutí absentovaly podmínky tohoto závazného stanoviska, neboť totožné podmínky, které obsahovalo toto závazné stanovisko, byly obsaženy ve stanovisku Povodí Moravy s.p. zn. PM-23125/2019/5203/Fi ze dne 8. října, které byly přijaty do podmínky č. 34.1 prvostupňového rozhodnutí.

66. K vyjádření ŘSD ze dne 13. 11. 2024 soud podotýká, že toto již žalobci nezasílal na vědomí a k vyjádření jednak s ohledem na to, že podání bylo doručeno krátce přede dnem konání ústního jednání a jednak především s ohledem na skutečnost, že ve věci bylo nařízeno k projednání věci ústní jednání, jehož obsahem je mj. rekapitulace všech doposud učiněných vyjádření stran sporu, včetně osob zúčastněných na řízení. Žalobce sám souhlasil s jednáním v jeho nepřítomnosti a tím se sám připravil o možnost se v rámci ústního jednání vyjádřit ke všem podkladům, které byly shromážděny před ústním jednáním.
67. V rámci ústního jednání soud provedl důkaz sdělením Magistrátu města Olomouce, odboru životního prostředí ze dne 24. 1. 2024, č. j. SMOL/027140/2024/OZP/VH/Sko, ze kterého soud zjistil, že uvedený správní orgán v pozici vodoprávního úřadu uzavřel, že v předmětném území nedošlo k žádným změnám, které by znamenaly změnu poměrů v území z hlediska vodního zákona, které by potenciálně vyžadovaly změnu závazného stanoviska podle vodního zákona ze dne 15. 10. 2020.
68. Soud dále provedl důkaz stanoviskem Povodí Moravy ze dne 18. 1. 2024, ze kterého vyplývá, že z hlediska zájmů daných platným Národním plánem povodí Dunaje a Plánem dílčího povodí Moravy a přítoků Váhu je předmětný projednávaný záměr (dálnice D1 – stavba 0136) možný, protože lze předpokládat, že záměrem nedojde ke zhoršení chemického stavu a ekologického stavu/potenciálu dotčených útvarů povrchových vod a chemického stavu a kvantitativního stavu útvarů podzemních vod a že nebude znemožněno dosažení jejich dobrého stavu/potenciálu. Z hlediska dalších zájmů podle zákona o vodách Povodí Moravy souhlasí s uvedeným záměrem.
69. Pokud žalobce ve svém podání rozporoval možnost provádět v řízení před soudem uvedené důkazy, je na místě zdůraznit, že krajský soud je vázán právním názorem vyjádřeným ve zrušujícím rozsudku NSS, který možnost jejich provedení v řízení před soudem připouštěl a předpokládal. Nadto, závěry vyjádřené v kasačním rozsudku byly shledány jako podstatné pro judikaturu správních soudů a jako takové byly vyhlášeny ve SbNSS pod č. 4246/2024 - „*Pokud dotčený orgán omezí platnost závazného stanoviska (§ 149 správního řádu) na určitou dobu z důvodu možné budoucí změny poměrů v území a o odvolání proti rozhodnutí, pro něž bylo takové závazné stanovisko podkladem, bylo rozhodnuto po skončení platnosti závazného stanoviska, jedná se o vadu řízení. Soud může dospět k závěru, že tato vada neměla vliv na zákonnost napadeného rozhodnutí (ve smyslu § 75 odst. 3 s. ř. s.), bude-li stanoviskem či vyjádřením dotčeného orgánu příslušného k vydání závazného stanoviska prokázáno, že ke změně poměrů v území od doby vydání závazného stanoviska nedošlo, a jeho podmínky jsou tak stále aktuální.*“.
70. K jednotlivým v žalobě uplatněným námitkám krajský soud uvádí, že je třeba vycházet z toho, že úkolem soudu po zrušujícím rozsudku NSS je vypořádat oblast těch námitek, které byly předmětem kasačního přezkumu ze strany NSS a které byly shledány kasačním soudem nesprávně či nedostatečně vypořádané. Ohledně zbývajících námitek bude krajský soud vycházet z toho, že proti jejich vypořádání žalobce v řízení před NSS nebrojil, resp., byly jeho námitky shledány kasačním soudem jako nedůvodné.
71. Z tohoto pohledu lze tedy pouze stručně shrnout závěry vyslovené v rozsudku ze dne 11. 4. 2024. Námitku A) krajský soud shledal nedůvodnou s ohledem na závěry vyslovené Ústavním soudem v nálezu ze dne 17. 7. 2019 pod sp. zn. Pl ÚS 44/18. K námitce B) lze odkázat na závěry vyslovené v nálezu Ústavního soudu ze dne 20. 12. 2023, sp. zn. Pl ÚS 7/23.

72. K námitce C) krajský soud zdůrazňuje, že ani tuto neshledal důvodnou, když má za to, že poté, co bylo vydáno žalovaným opravné rozhodnutí dne 20. 2. 2023, byly rozptýleny veškeré pochybnosti ohledně znění podmínek napadeného rozhodnutí, potažmo stavebního povolení. Krajský soud přezkoumal prvostupňové i napadené rozhodnutí a optikou přezkoumávané námitky dospěl k závěru, že rozhodnutí obsahují veškeré relevantní podmínky pro předmětnou stavbu; je na místě přitom zdůraznit, že se jedná o stavbu související se stavbou a provozem dráhy, nikoli samotného tělesa dálnice. Tudíž i námitky žalobce coby představitele dotčené veřejnosti mající za cíl chránit životní prostředí je třeba posuzovat optikou vztahu a dopadu stavby dráhy na životní prostředí. Krajský soud má za to, že posuzováno rozsahem a obsahem žalobních námitek žalovaný ani prvostupňový správní orgán nepochybili ve svém postupu při implementaci jednotlivých podmínek a požadavků na stavbu, přičemž svůj postup i ve vztahu k námitkám žalobce byl dostatečně odůvodněný.
73. Pokud se týče námitky D), žalobce ve své replice ze dne 16. 2. 2024 zdůraznil, že krajský soud se touto námitkou již nemusí zabývat. Krajský soud tedy pouze stručně zdůrazňuje, že žalovaný svým postupem v průběhu odvolacího řízení a následně vydáním opravného rozhodnutí vyhověl námitkám žalobce a tudíž námitka žalobce není důvodná.
74. Krajský soud neshledal důvodnou ani námitku F). Soud připomíná, že z předmětného závazného stanoviska Drážního úřadu ověřil, že bylo vydáno podle § 7 odst. 3 zákona č. 266/1994 Sb., o dráhách v rozhodném znění, podle kterého *pro účely umístění, povolení, ohlášení nebo kolaudace stavby na dráze, stavby, která není stavbou dráhy a zasahuje zčásti do jejího obvodu, nebo stavby v ochranném pásmu dráhy, je žadatel povinen vyžádat si závazné stanovisko drážního správního úřadu. V souhlasném závazném stanovisku drážní správní úřad stanoví podmínky pro zajištění bezpečného a plynulého provozu dráhy a její ochrany.* Je přitom zřejmé, že žalobce není spolkem založeným na ochranu zájmů týkajících se bezpečnosti a plynulosti provozu dráhy, ale na ochranu životního prostředí. Námitky žalobce tak přesahují rozsah jeho argumentačních možností.
75. Nad rámec krajský soud dodává, že i kdyby námitku žalobce posoudil jako přípustnou, nebylo by ji možné shledat důvodnou. Krajský soud se totiž zcela ztotožňuje s žalovaným v tom, že obsahuje-li prvostupňové rozhodnutí odlišný text podmínek, které však obsahově naplňují shodný cíl, nemohlo dojít takovým postupem k porušení zákona.
76. Nedůvodná je také námitka G) – v části týkající se *Absence aktuální rozptylové studie a studie o posouzení vlivu imisí na veřejné zdraví* – závěry vyslovené krajským soudem byly předmětem přezkumu ze strany NSS, v rámci kterého obstály. Krajský soud tedy odkazuje jak na závěry vyslovené v rozsudku ze dne 11. 4. 2024, tak v kasačním rozsudku.
77. Krajský soud se tak v dalším řízení zaměřil již jen na vypořádání námitky E) a námitky G) – v části námitky nezahrnutí všech podmínek stanoviska EIA do napadeného rozhodnutí.
78. Pokud se týká námitky E) v rozsahu, že žalovaný vydal napadené rozhodnutí po skončení platnosti závazného stanoviska podle vodního zákona ze dne 15. 10. 2020, je třeba uvést následující.
79. Soud opětovně zdůrazňuje, že je primárně třeba trvat na tom, aby rozhodnutí podmíněné závazným stanoviskem vycházelo z platného stanoviska. Nicméně, jak uzavřel NSS v kasačním rozsudku, pokud se v řízení před krajským soudem prokáže, že nedošlo ke změně rozhodných poměrů a závěry a podmínky závazného stanoviska jsou ve vztahu k

dotčenému území a posuzovanému záměru stále relevantní, může skončení platnosti závazného stanoviska před vydáním pravomocného rozhodnutí tímto stanoviskem podmíněného představovat toliko formální nedostatek. Za takové situace by totiž zrušení žalobou napadeného rozhodnutí pouze proto, aby příslušný dotčený orgán vydal nové závazné stanovisko totožného obsahu, představovalo bezúčelný formalismus.

80. Krajský soud posoudil uvedenou optikou provedené důkazy a dospěl k závěru, že lze mít jednoznačně za to, že od doby vydání závazného stanoviska (15. 10. 2020) do doby vydání napadeného rozhodnutí nedošlo k žádným změnám, které by znamenaly změnu poměrů v území z hlediska vodního zákona, které by potenciálně vyžadovaly změnu závazného stanoviska podle vodního zákona ze dne 15. 10. 2020. Jestliže žalobce zpochybňoval závěry stanoviska Magistrátu města Olomouce ze dne 13. 1. 2024 v tom směru, že postrádají věcnou i časovou souvislost, nelze tomuto přisvědčit. Z provedeného důkazu totiž vyplývá, že od skončení platnosti stanoviska ze dne 15. 10. 2020 nedošlo k žádným změnám poměrů v území. Bylo by nadbytečné, aby se uvedený správní orgán vyjadřoval k tomu, zda ke změnám nedošlo v období platnosti stanoviska, nicméně, z obsahu stanoviska Magistrátu města Olomouce lze implicitně dovodit, že jestliže nedošlo ke změnám v území od doby skončení platnosti stanoviska, tím méně mohlo dojít ke změnám od doby vydání stanoviska. Lze tedy uzavřít, že od vydání stanoviska ze dne 15. 10. 2020 do doby vydání napadeného rozhodnutí nedošlo v území k žádným podstatným změnám, majícím vliv na závěry závazného stanoviska ze dne 15. 10. 2020 a toto stanovisko je tak ve vztahu k dotčenému území a posuzovanému záměru stále relevantní. S těmito závěry také plně koresponduje obsah stanoviska Povodí Moravy ze dne 18. 1. 2024.
81. Pokud se týče námitky žalobce o nezahrnutí požadavků závazného stanoviska do rozhodnutí správních orgánů, musí krajský soud především zdůraznit, že, jak soud ověřil ze spisové dokumentace (zde krajský soud jen na okraj uvádí, že závazné stanovisko podle vodního zákona je ve spisové dokumentaci součástí koordinovaného závazného stanoviska Magistrátu města Přerova ze dne 26. 10. 2020), přezkoumávané stanovisko podle vodního zákona ze dne 15. 10. 2020 vymezovalo podmínky na podkladě stanoviska Povodí Moravy s.p. zn. PM-23125/2019/5203/Fi ze dne 8. října 2019; tyto podmínky byly do stanoviska ze dne 15. 10. 2020 doslovně přejaty. Totožné podmínky, které obsahovalo toto závazné stanovisko, byly přitom následně přejaty do podmínky č. 34.1 prvostupňového rozhodnutí, odkazem na obsah stanoviska Povodí Moravy s.p. zn. PM-23125/2019/5203/Fi ze dne 8. října 2019. Lze tedy bezpochyby uzavřít, že uvedená žalobní námitka již z tohoto důvodu nemůže být důvodná, neboť součástí prvostupňového rozhodnutí byly taktéž podmínky stanovené závazným stanoviskem podle vodního zákona ze dne 15. 10. 2020.
82. Z uvedeného vyplývá, že nemůže být důvodná námitka žalobce, že stavební povolení bylo vydáno v rozporu se zájmy podle vodního zákona a tedy s veřejným zájmem na ochranu povrchových vod.
83. Současně krajský soud setrvává na svých závěrech uvedených v rozsudku ze dne 11. 4. 2024, že jakkoli bylo předmětné stanovisko bylo prvostupňovým orgánem zahrnuto jako podklad pro řízení o povolení stavby, neznamená tato skutečnost sama o sobě, že předmětné stanovisko bylo nutně podmiňujícím aktem pro přezkoumávané stavební povolení. Je na místě zdůraznit, že v projednávaném případě se jedná o stavby související se stavbou a provozem dráhy, nikoli samotného tělesa dálnice. Tudíž i námitky žalobce coby představitele dotčené veřejnosti mající za cíl chránit životní prostředí je třeba posuzovat

optikou vztahu a dopadu stavby dráhy na životní prostředí. Pokud bylo předmětné závazné stanovisko vydáno pro účely celé stavby dálnice 0136, lze rozumně připustit, že pro účely stavebního povolení pro stavbu dráhy nemusí být vždy použitelné všechny požadavky stanovené v jednotlivých podmínkách koordinovaného stanoviska, ale pouze ty, které upravují vliv nyní povolované stavby na dotčené veřejné zájmy.

84. Tyto závěry byly obecně shledány správnými také NSS v kasačním rozsudku.
85. I kdyby tedy skutečně nebyly převzaty jednotlivé podmínky závazného stanoviska podle vodního zákona ze dne 15. 10. 2020 (avšak, jak soud vysvětlil výše, převzaty byly), nebylo by důvodu k závěru o nezákonnosti napadeného rozhodnutí (potažmo prvostupňového, když je třeba zdůraznit, že obě rozhodnutí je s ohledem na jednotu správního řízení nutné vnímat jako celek); je tomu tak proto, že kromě stavebního objektu prodloužení areálové vlečky o 135 m jsou součástí napadeného rozhodnutí výhradně stavební objekty, jejichž předmětem je úprava stávající dráhy, resp. jejich součástí, přičemž jeden z objektů je realizován v uzavřeném areálu společnosti Precheza, ostatní se realizují na stávajícím železničním koridoru, resp. v kolejišti anebo v jeho bezprostřední blízkosti, a to bez reálných dopadů do životního prostředí. Lze zcela přisvědčit ŘSD v tom, že z povahy a místa realizace stavebních objektů, které jsou povoleny napadeným rozhodnutím, plyne, že podmínky uvedené v závazném stanovisku dle vodního zákona na tyto stavební objekty nedopadají. Povolované stavební objekty se nenacházejí v blízkosti vodních toků, neopevňuje se při nich koryto, nedochází při nich k dotčení břehů a koryt vodních toků ani kácení břehového porostu. Prováděním prací na nich nebudou dotčeny protipovodňové stavby (koryta a ochranné hráze) a nebude tak ohrožena jejich funkce a bezpečnost. Jestliže k realizaci stavebních objektů nedochází v blízkosti vodních toků, tyto vodní toky prováděním stavebních prací nejsou dotčeny a ani ohroženy a zejména s ohledem na skutečnost, že zbývající podmínky závazného stanoviska jsou z logiky věci vztaženy k hlavní trase dálnice, lze uzavřít, že podmínky závazného stanoviska dle vodního zákona nedopadají na stavební objekty v kolejišti dráhy a na prodloužení vlečky v uzavřeném areálu společnosti Precheza. To ostatně platí i ve vztahu k SO 654, 659, 680 a 681, jejichž realizace měla proběhnout v záplavovém území, jakkoli tyto stavební objekty byly uvedeny mezi objekty, které byly součástí žádosti o vydání vodoprávního souhlasu.
86. Nicméně, s ohledem na to, že, jak uvedeno výše, byly ve výsledku podmínky závazného stanoviska podle vodního zákona součástí podmínek prvostupňového rozhodnutí, neměla by ani případná nesprávnost argumentace žalovaného, ŘSD a ostatně i krajského soudu vliv na posouzení žalobních námitek.
87. Krajský soud tak uzavírá, že posuzováno rozsahem a obsahem žalobních námitek žalovaný ani prvostupňový správní orgán nepochybili ve svém postupu při implementaci jednotlivých podmínek a požadavků na stavbu.
88. Krajský soud i nadále setrvává na svých závěrech stran námitky G) – v části námitky nezahrnutí všech podmínek stanoviska EIA do napadeného rozhodnutí.
89. V tomto směru krajský soud zcela přisvědčuje argumentaci ŘSD učiněné v jeho vyjádření po kasačním rozsudku.
90. Stanovisko EIA obsahovalo 18 podmínek, přičemž žalobce v rámci žaloby požadoval do rozhodnutí doplnění šesti dalších podmínek, které se nacházely ve stanovisku EIA:

- „9. Dodržet opatření pro splnění hlukových limitů požadovaná v závěru doplnění hlukové studie (Ing. Jiří Kostečka, Brno, 04/2016) – na části větve V1 a na větvi V10 MÚK Přerov – sever a v úseku km 82,693 až 84,400 realizovat nízkohlučný asfalt vozovky (např. asfalt modifikovaný pryžovým granulátem) a rovněž provést opatření týkající se SO 209 (viz. opatření č. 2 tohoto závazného stanoviska).“

Krajský soud se zcela ztotožňuje s tím, že stavební objekty posuzované v projednávané věci se týkají objektů dráhy, na nichž z povahy žádný asfalt realizován nebude a uložení podmínky by tak bylo nadbytečné.

- „10. Pro dobu realizace záměru stanovit odborný přírodovědný dozor. Zajistit průběžně realizaci opatření pro minimalizaci střetu živočichů s vozidly a tělesem dálnice (oplocení zamezující vstupu živočichů do prostoru dálnice, ale umožňující jejich průchod z prostoru dálnice, volba vhodné úpravy protihlukových stěn na mostech omezující střety ptáků s konstrukcemi, pod mostními konstrukcemi umožnit průchod zvěře apod.) v souladu se závěry a návrhy dílčí zprávy o výsledcích revizního biologického průzkumu (HBH Projekt spol. s r. o., Mgr. Tomáš Šíkula 08/2016). Při návrhu těchto opatření respektovat migrační trasy živočichů a funkčnost územního systému ekologické stability (dále jen „ÚSES“).“

I zde se krajský soud ztotožňuje s názorem ŘSD, že s ohledem na charakter stavebních objektů lze mít za to, že ke střetu s živočichy při jejich realizaci z povahy věci docházet nebude, když uvedená podmínka směřuje k minimalizaci střetu živočichů s vozidly a tělesem dálnice. Stejně tak není předmětem nynějšího řízení realizace protihlukových stěn. Uložení podmínky by tak bylo nadbytečné.

- „15. Za realizované PHS vysadit dle možností trvalého záboru stavby prostorově odpovídající a maximálně souvislé množství neopadavé zeleně pro optické odclonění stavby dálnice od obytné zástavby. Výsadbou zeleně posílit lokální biocentrum BC/7/45 (Na rybníku) v km 84,300 – 84,900).“

Lze souhlasit s tím, že předmětem tohoto řízení není realizace protihlukových stěn. Uložení této podmínky by tak bylo nadbytečné.

- „16. Natěry mostních konstrukcí nad vodotečemi provádět se zaplachtováním zamezujícím úkapy závadných látek do vodotečí.“

Lze souhlasit s tím, že předmětem tohoto řízení není realizace mostních objektů, ani jejich natírání. Uložení této podmínky by tak bylo nadbytečné.

- „17. U objektů stanovených dle opatření č. 1 tohoto stanoviska, případně u jiných objektů dle dohody s příslušným orgánem ochrany veřejného zdraví, provést měření hluku v době provozu (předčasné užívání stavby nebo zkušební provoz). Na základě výsledků měření (při porovnání s výsledky měření podle opatření č. 1 tohoto stanoviska) navrhnout a realizovat případná další potřebná protihluková opatření (např. ověření vhodnosti sloučení nebo úprav protihlukových stěn v lokalitě MÚK Přerov-sever). Výsledky měření včetně vyhodnocení předložit ke kolaudačnímu řízení.“

Z povahy uložené podmínky podle krajského soudu vyplývá, že se tato týká měření hluku z provozu (předčasného užívání nebo zkušebního provozu) samotného tělesa dálnice, nikoli v tomto řízení projednávaných stavebních objektů, když ve vztahu ke stavebním objektům dráhy, které jsou předmětem přezkoumávaného stavebního povolení lze z povahy věci vyloučit umístění protihlukových opatření. Uložení této podmínky by tak bylo nadbytečné.

- „18. V lokalitách s obytnou zástavbou sousedící s navrhovanou trasou předmětného úseku dálnice D1 provést v době provozu (předčasné užívání stavby nebo zkušební provoz) měření imisních koncentrací hlavních polutantů (PM 10; PM 2,5; Nox, benzo(a)pyren). Měření provádět tak, aby bylo možno vyloučit sezónní vlivy vytápění. Na základě výsledků měření (při porovnání s výsledky měření podle opatření č. 6 tohoto stanoviska) navrhnout a v dohodě s orgánem ochrany přírody a krajiny a s dotčenými územními samosprávnými celky realizovat výsadbu zeleně v širším území, v gesci provozovatele zvýšit četnost provozního čištění vozovky dálnice apod.).“

Rovněž tato podmínka se týká samotného tělesa dálnice D1 a nikoli objektů dráhy, které jsou posuzovány v projednávané věci. Problematika měření imisních koncentrací tak v tomto řízení není relevantní a ukládání této podmínky by bylo nadbytečné.

Je sice pravdou, jak tvrdí žalobce, že žalovaný ve svém rozhodnutí neprovedl jednoznačný popis toho, jak bude výstavba předmětných 14 SO konkrétně probíhat a proč se ani jeden z chybějících požadavků stanoviska EIA pro tuto fázi netýká, nicméně krajský soud dospěl při přezkumu napadeného rozhodnutí k závěru, že tento nedostatek napadeného rozhodnutí nemá vliv na jeho zákonnost, když, jak bylo vysvětleno, by uložení předmětných podmínek bylo nadbytečné.

Závěr a náklady řízení

91. Krajský soud tak uzavírá, že neshledal žádnou ze žalobních námitek důvodnou a žalobu proto v souladu s § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
92. O náhradě nákladů řízení mezi účastníky bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s. ř. s., když žalobce úspěšný nebyl a žalovanému nad rámec jeho úřední činnosti žádné náklady nevznikly. Krajský soud má přitom za to, že nelze učinit závěr o dílčím (částečném) úspěchu žalobce s ohledem na to, že žalovaný po podání žaloby vydal opravné rozhodnutí, neboť tím byly opraveny dílčí nesprávnosti napadeného rozhodnutí.
93. O nákladech řízení osob zúčastněných na řízení soud rozhodl v souladu s § 60 odst. 5 s. ř. s.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **je přípustná** kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od doručení tohoto rozhodnutí k Nejvyššímu správnímu soudu. Nepřípustná je taková kasační stížnost, na níž dopadají výluky z přípustnosti stanovené v § 104 s. ř. s.

K odstranění vad kasační stížnosti učiněnému po lhůtě pro podání kasační stížnosti se nepřihlíží. Soud k odstranění nedostatků kasační stížnosti nevyzývá.

Ostrava 18. listopadu 2024

JUDr. Monika Javorová
předsedkyně senátu

